

Allah ve Rasulüne İtaat

14 Ağustos 2026 (1 Rebiulevvel 1448)

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى (مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ) [سورة النساء: ٨٠] قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (أَنَا سَيِّدٌ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ، وَأَوَّلُ مُشَفِّعٍ) [رواه مسلم]

Muhterem Mü'minler,

Bugünkü hutbemiz, **Allah ve Rasulüne İtaat** hakkındadır.

Allah ve Resûlüne itaat, imanın gereğidir. İnsan sevdiğine itaat eder; çünkü inandığı gibi sever. İmam-ı Şâfiî Hazretleri bu gerçeği şöyle dile getirir: **“Allah’ı sevdiğini açıkladığın halde O’na isyan ediyorsun. Bu, mantık kaidelerine (kıyasa) göre imkânsız ve şaşılacak bir şeydir. Eğer sevgin doğru ve samimi olsaydı kesinlikle O’na itaat ederdin. Çünkü seven kişi sevdiğine itaat eder.”**

Dünyadaki itaatlerin çoğu korkuya veya zorbalığa dayanır. Halbuki yüce Allah’a itaat zorla değil, sevgiyle olur. Çünkü insan iradesinde ve tercihlerinde hürdür.

Aklını kullanan insan; kendisini yoktan var eden, akıl, duygu ve duyu organları gibi sayısız nimetle donatan Allah’ı tanır. Bu derin inanç önce kalpte sevgiye, ardından hayatın her sahasında gönüllü bir itaate dönüşür. Bu itaatin neticesi de şu ayet-i Kerime’de ifade buyrulmuştur:

“Bunlar, Allah’ın sınırları (kanunları)dır. Kim Allah’a ve Peygamberine itaat ederse O da onu alt tarafından ırmaklar akan cennetlere koyar ki orada ebedî olarak kalacaklardır. (İşte) bu en büyük kurtuluş (ve saadet)tir.”¹

İtaatin karşılığı olduğu gibi isyanın da bir karşılığı vardır. Onu da hemen devamındaki Ayet-i Kerime’den öğreniyoruz.

“Kim de Allah’a ve Peygamber’ine isyan eder ve O’nun (hükümlerine karşı) sınırlarını aşarsa (Allah), onu ebedi kalacağı ateşe koyar. Onun için alçaltıcı bir azap vardır.”²

Kıymetli din kardeşlerim,

Allah’a itaat, O’nun Rasullerine de itaati gerektirir. Zira Allah’ı kullarına tanıtan, O’nun kitabını tebliğ eden, cennetini cehennemini haber veren Allah’ın peygamberleridir.

Cenâb-ı Hak Nisa Suresi’nin 80. Ayet-i Kerimesinde şöyle buyurur: **“Kim Peygamber’e itaat ederse muhakkak Allah’a itaat etmiş olur.”**

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Allah’ın kulu, Rasûlü ve İslam dininin temsilcisidir. Ahlakı Kur’an’dır. Söyledikleri ve yaptıkları Allah’ın gözetimi ve izni altındadır. Kur’an-ı Kerim’in örnek uygulayıcısı odur. Kendisinin emirleri de Kur’an’ın ruhuna uygun olup yalnız kendi zamanıyla kayıtlı değil, bütün zamanlarda geçerlidir. Çünkü ona Kur’an’ı açıklama yetkisi verilmiş ve hikmet öğretilmiştir.

Sağlam kaynaklardan gelmiş hadislerine itibar etmeyip yalnız Kur’an’a dayandığı iddiasıyla Peygamber’i sadece bir aracı kabul etmek, kafirliğin ve dinsizliğin bir köprüsüdür. Çünkü hayat dini olan İslam, Allah’ın bildirmesi ve Resûlü’nün açıklama ve uygulamasıyla meydana gelmiştir.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir Hadis-i Şeriflerinde şöyle buyurmuştur: **“Ben, kıyamet gününde Âdem oğullarının efendisiyim, mezarı ilk açılacak olan, ilk şefaata ve şefaati ilk kabul edilecek olanım!”³** Böyle bir Peygambere itaat etmek şüphesiz şereflerin en büyüğüdür.

Her hususta Peygambere tabi olmamız, Cenâb-ı Hak’ın şu ayeti ile bize emir buyrulmuştur: **„(Resûlüm!) De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.”⁴**

İslam’ın birinci kaynağı Kur’an, ikinci kaynağı sünnettir. Hadis-i Şerifler Kur’an ayetlerinin tefsiri mesabesindedir. Kur’an’ı kabul edip de sünneti ve Hadisleri kabul etmemek Kur’an’ı mesnetsiz bırakmak demektir. Zira Kur’an’ı da bize nakleden Peygamber Efendimizdir.

“La ilahe illallah” kelimesini **“Muhammed’ün Rasûlüllah”** ile birleştirmeyen kimse dinen iman etmiş sayılmaz. Zira **“Muhammed’ün Rasûlüllah”⁵** da Kur’an ayetlerindendir.

Bir Ayet-i Kerime mealı ile hutbemi tamamlamak istiyorum: **“Hayır, Rabbine yemin olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.”⁶**

**Gehorsam gegenüber Allah Ta’ālā und
Seinem Gesandten**

14. August 2026 | 1. Rabi’ al-Awwal 1448

¹ Nisa, 13

² Nisa, 14

³ Müslim (2278)

⁴ Al-i İmran, 31

⁵ Fetih, 29

⁶ Nisa, 65

Verehrte Muslime!

Unsere heutige Hutbe handelt vom **Gehorsam gegenüber Allah Ta'ālā und Seinem Gesandten**.

Der Gehorsam gegenüber Allah Ta'ālā und Seinem Gesandten ist eine Voraussetzung des Glaubens. Der Mensch gehorcht dem, den er liebt. Denn der Mensch liebt, so wie er glaubt. Imam Schāfi'ī (rah.) brachte diese Tatsache wie folgt zum Ausdruck: **„Du widersetzt dich Allah, während du vorgibst, Ihn zu lieben. Das ist, nach den Regeln der Logik unerhört. Wäre deine Liebe aufrichtig, würdest du Ihm gehorchen. Denn wer liebt, gehorcht dem, den er liebt.“**

Die meisten Formen des Gehorsams in dieser Welt beruhen meist auf Angst oder Zwang. Der Gehorsam gegenüber Allah Ta'ālā basiert hingegen nicht auf Zwang, sondern auf Liebe. Denn jeder Mensch besitzt die Willens- und Entscheidungsfreiheit.

Wer seinen Verstand benutzt, wird Allah erkennen, der ihn aus dem Nichts erschaffen und mit unzähligen Gaben wie Verstand, Gefühlen und Sinnesorganen ausgestattet hat. Dieser tiefe Glaube verwandelt sich zunächst in Liebe im Herzen und anschließend in freiwilligen Gehorsam in allen Lebensbereichen.

Das Ergebnis dieses Gehorsams kommt im folgenden Koranvers zum Ausdruck: **„Dies sind Allahs Grenzen. Wer nun Allah und Seinem Gesandten gehorcht, den wird Er in Gärten eingehen lassen, durchleilt von Bächen, ewig darin zu bleiben; und das ist ein großartiger Erfolg.“** (an-Nisā, 4:13)

So wie es für Gehorsam eine Belohnung gibt, so hat auch der Ungehorsam seine Konsequenzen. Diese erfahren wir aus dem unmittelbar darauf folgenden Ayat: **„Wer sich aber Allah und Seinem Gesandten widersetzt und Seine Grenzen überschreitet, den lässt Er in ein Feuer eingehen, ewig darin zu bleiben; und für ihn gibt es schmachvolle Strafe.“** (an-Nisā, 4:14)

Liebe Muslime!

Gehorsam gegenüber Allah erfordert auch Gehorsam gegenüber Seinem Gesandten. Denn durch die Propheten macht Allah sich Seinen Dienern bekannt, durch sie wird Sein Buch verkündet und ihnen werden Sein Paradies und Seine Hölle kundgetan. In der Sure an-Nisā, Ayat 80, erklärt Allah Ta'ālā: **„Wer dem Gesandten gehorcht, der gehorcht Allah.“**

Unser Prophet (s.a.w.) ist ein Diener Allahs, Sein Gesandter und der höchste Repräsentant des

Islam. Sein Charakter ist der Koran. Seine Worte und Taten stehen unter der Aufsicht Allahs und geschehen mit Seiner Erlaubnis. Er ist das vorbildliche Beispiel für die praktische Umsetzung des edlen Korans. Auch seine Anordnungen entsprechen dem Geist des edlen Korans, sind nicht nur auf seine eigene Zeit beschränkt und gelten zu allen Zeiten. Denn ihm wurde die Befugnis zur Auslegung des Korans verliehen, und er wurde mit Weisheit gelehrt. Wenn man den Hadithen aus zuverlässigen Quellen keinen Glauben schenkt, und sich unter dem Vorwand, sich allein auf den Koran zu stützen, den Propheten nur als einen Mittler betrachtet, öffnet man den Unglauben und der Gottlosigkeit Tür und Tor. Denn der Islam ist die Religion des Lebens, die durch Allahs Offenbarung entstand und durch die Erläuterungen und Umsetzung durch Seinen Gesandten vervollständigt wurde.

Unser Prophet (s.a.w.) sagte in einem edlen Hadith: **„Ich werde am Tag der Auferstehung der Sayyid (der Führer) der Kinder Ādams sein - der Erste, dessen Grab sich öffnet, der Erste, der Fürsprache einlegt, und der Erste, dessen Fürsprache angenommen wird.“** (Muslim, 2278) Einem solchen Propheten zu gehorchen, ist zweifellos die größte Ehre.

In dem folgenden Koranvers gebietet uns Allah Ta'ālā, in allen Angelegenheiten dem Propheten zu folgen. Darin heißt es: **„(O Mein Gesandter!) Sprich: „Wenn ihr Allah liebt, dann folgt mir, damit Allah euch liebt und euch eure Sünden vergibt.““** (Āl Imrān, 3:31)

Die erste Quelle des Islam ist der Koran, die zweite die Sunna. Die edlen Hadithe gelten als Auslegung des Korans. Den Koran anzuerkennen, die Sunna und die Hadithe jedoch nicht, hieße, dem Koran die Stütze zu entziehen. Denn es ist unser Prophet, der uns den Koran überbracht hat.

Wer die Worte „**Lā ilāha illallāh**“ nicht mit „**Muhammadun Rasūlullāh**“ verbindet, gilt religiös gesehen nicht als gläubig. Denn „**Muhammadun Rasūlullāh**“ ist ebenfalls ein Koranvers (Al-Fath, 48:29).

Ich möchte meine Hutbe mit einem Koranvers beenden: **„Aber nein, bei deinem Herrn! Sie werden nicht glauben, bis sie dich über das richten lassen, was zwischen ihnen vorgefallen ist, und dann in sich keine Bedenken gegen das empfinden, was du entschieden hast und sich in voller Ergebung unterwerfen.“** (An-Nisā, 4:65)

Hutbede Geçen Ayet ve Hadislerin Metinleri:

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا﴾ [النساء: ٨٠]

“Kim Peygamber’e itaat ederse muhakkak Allah’a itaat etmiş olur. Kimde (itaatten) yüz çevirirse (üzölme), biz seni onların üzerine bir bekçi göndermedik.”

قال الامام الشافعى:

تَعْصِي الْإِلَهِ وَأَنْتَ تُظْهِرُ حُبَّهُ ﴿٥﴾ هَذَا مُحَالٌ فِي الْقِيَاسِ بَدِيعٌ
لَوْ كَانَ حُبُّكَ صَادِقًا لِأَطَاعَتِهِ ﴿٥﴾ إِنَّ الْمُحِبَّ لِمَنْ يُحِبُّ مُطِيعٌ

“Allah’ı sevdiğini açıkladığın halde O’na isyan ediyorsun; kıyasen bu, açıkça imkansızdır. Şayet sevgin doğru olsaydı O’na itaat ederdin. Zira seven sevdiğine itaat eder.”

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [النساء: ١٣]

“Bunlar, Allah'ın sınırları (kanunları)dır. Kim Allah'a ve Peygamber’ine itaat ederse O’da onu alt tarafından ırmaklar akan cennetlere koyar ki orada ebedî olarak kalacaklardır. (İşte) bu en büyük kurtuluş (ve saadet)tir.” (Nisa, 13)

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ [النساء: ١٤]

“Kim de Allah’a ve Peygamber’ine isyan eder ve O’nun (hükümlerine karşı) sınırlarını aşarsa (Allah), onu ebedi kalacağı ateşe koyar. Onun için alçaltıcı bir azap vardır.”

ومن فضائله صلى الله عليه وسلم أنه أول من تنشق عنه الأرض، وأول من يشفع، فعن أبي هريرة قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: ﴿أَنَا سَيِّدُ أَدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ، وَأَوَّلُ مُشَفِّعٍ﴾ رواه مسلم ، وهو صاحب المقام المحمود

“Ben, kıyamet gününden Âdem oğullarının efendisiyim, mezarı ilk açılacak olan, ilk şefaathçi ve şefaati ilk kabul edilecek olanım!”

ففي حديث ابن عمر رضي الله عنهما ﴿إِنَّ النَّاسَ يَصِيرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ جُنًّا - أَيِ جَالِسِينَ عَلَى رُكْبِهِمْ -، كُلُّ أُمَّةٍ تَتَّبِعُ نَبِيَّهَا، يَقُولُونَ يَا فُلَانُ اشْفَعْ، يَا فُلَانُ اشْفَعْ، حَتَّى تَنْتَهِيَ الشَّفَاعَةُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَذَلِكَ يَوْمَ يَبْعَثُهُ اللَّهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ﴾ رواه البخاري.

“Kıyamet Gününde insanlar diz çökecek, her millet kendi peygamberinin ardından, “Ey filanca, şefaath et! Ey filanca, şefaath et!” diyecek ve şefaath Peygamberimize (s.a.v.) ulaşana kadar bu böyle devam edecektir. İşte o gün Allah onu Makam-ı Mahmud’a yükseltecektir.”

قال الله تعالى: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ [آل عمران: ٣١]

„(Resûlüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir.”

قال الله تعالى: ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ [النساء: ٦٥]

“Hayır, Rabbine yemin olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.”

Hutbede Geçmeyenler:

قال الله تعالى: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً﴾ أَيِ لِلرَّحْمَةِ ﴿الْعَالَمِينَ﴾ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ بِكَ [الأنبياء: ١٠٧]

„(Resûlüm!) Biz seni âlemlere ancak rahmet olarak gönderdik.”

قال رسول الله ﷺ: ﴿كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي إِنْ خَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لَأَمَّتِي، فَهِيَ نَائِلَةٌ مَنْ مَاتَ مِنْهُمْ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا﴾

الراوي أبو هريرة، التخریج: أخرجه البخاري (6304)، وأحمد (8959) مختصراً، ومسلم (199)،
والترمذي (3602)، وابن ماجه (4307) واللفظ له

قال الله تعالى: ﴿وَمَا يَنْطِقُ﴾ بما يَأْتِيكُمْ بِهِ ﴿عَنِ الْهَوَى﴾ هَوَى نَفْسِهِ ﴿إِنْ﴾ ما ﴿هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى﴾ إِلَيْهِ ﴿النجم﴾

„O, hevâdan (arzularına göre) konuşmaz. O(nun konuşması kendisine) vahyedilenden başkası değildir.“

قال الله تعالى: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ﴾ [بقرة: ١٦٥]

Öyle insanlar vardır ki Allah'tan başkasını (putları, arzu ve hevalarını, yücelttikleri, sevip bağlandıkları şahısları, bazı varlık ve eşyayı, gizli veya açıktan sevip) O'na, (Allah'a) denk hâle getirirler; tıpkı Allah'ı sever gibi onları severler, (böylece şirke düşerler, Allah yerine onlara bağlanırlar). (Hakiki) inanmışların Allah sevgisi (emirlerine itaat ve bağlılığı) ise daha kuvvetli (ve içtendir). (O'na denk hiçbir sevgi beslemezler. Allah'a eş koşup da kendilerine) zulmedenler, azabı gördükleri zaman, (anlayacakları gibi) bütün kuvvet (ve kudret)in Allah'ta bulunduğunu ve Allah'ın azabının, gerçekten çetin olduğunu keşke (önceden) bilselerdi.

قال الله تعالى: ﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ عَنْ طَاعَتِهِ بِحَدْفٍ إِحْدَى التَّاءَيْنِ خُطَابٌ لَهُمْ ﴿فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ﴾ مِنَ التَّنْذِيرِ ﴿وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ﴾ مِنْ طَاعَتِهِ ﴿وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ أَيْ التَّنْذِيرُ الْبَيِّنُ [النور: ٥٤]

„De ki: Allah'a itaat edin; Peygamber'e de itaat edin. Eğer yüz çevirerseniz şunu bilin ki, Peygamber'in sorumluluğu kendisine yüklenen (tebliğ görevini yapmak), sizin sorumluluğunuz da size yüklenen (görevleri yerine getirmeniz)dir. Eğer ona itaat ederseniz, doğru yolu bulmuş olursunuz. Peygamber'e düşen, sadece açık-seçik duyurmaktır.“

قال الله تعالى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ﴾ [انفال: ٢٠]

قال رسول الله ﷺ: ﴿كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبَى، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَنْ يَأْبَى؟ قَالَ: مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى﴾ [صحيح البخارى، صفحة، او الرقم: ٧٢٨٠]

قال الله تعالى: ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ (إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ) مِنْ أَمْرِ الدِّينِ ﴿وَهُدًى﴾ عَطَفَ عَلَى لُتُبَيِّنَ ﴿وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بِهِ [النحل: ٦٤]

من مكتوبات الامام الربانى

كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى ﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ﴾ [النساء: ٨٠] فَكَانَ إِطَاعَةُ الرَّسُولِ عَيْنَ إِطَاعَةِ اللَّهِ تَعَالَى وَخِلَافُ إِطَاعَتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَيْنُ مَعْصِيَتِهِ تَعَالَى وَتَقَدَّسَ [المكتوبات، ٨٠-١]

Peygambere itaat, bizzat Allah'a itaat etmektir. Peygambere itaat etmemek bizzat Allah'a isyan etmektir.

الْمَكْتُوبُ الثَّانِي وَالْخَمْسُونَ وَالْمِائَةُ إِلَى السَّيِّدِ فَرِيدٍ فِي بَيَانِ أَنَّ إِطَاعَةَ الرَّسُولِ عَيْنُ إِطَاعَةِ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وَمَا يُنَاسِبُ ذَلِكَ

قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى ﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ﴾ [النساء: ٨٠] فَجَعَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ إِطَاعَةَ الرَّسُولِ عَيْنَ إِطَاعَتِهِ فَإِطَاعَةُ الْحَقِّ عَزَّ وَجَلَّ بِدُونِ إِطَاعَةِ الرَّسُولِ لَيْسَ بِإِطَاعَةٍ لَهُ سُبْحَانَهُ وَلِذَلِكَ أَوْرَدَ كَلِمَةً "قَدْ" تَأْكِيدًا لِهَذَا

الْمَعْنَى وَتَحْقِيقًا لَهُ لِئَلَّا يُفَرَّقَ مَهْوَسُ بَيْنَ هَاتَيْنِ الطَّاعَتَيْنِ وَيَخْتَارَ إِحْدَيْهِمَا دُونَ الْأُخْرَى وَقَدْ وَبَّخَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِي مَحَلٍّ آخَرَ جَمَاعَةً فَرَفُّوا بَيْنَ هَاتَيْنِ الْإِطَاعَتَيْنِ حَيْثُ قَالَ سُبْحَانَهُ (وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ) الْآيَةَ. [النساء: ١٥٠] [المكتوبات، جلد: ١]

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ بِأَنْ يُؤْمِنُوا بِهِ دُونَهُمْ ﴿وَيَقُولُونَ نُوْمِنُ بِبَعْضِ﴾
مِنَ الرُّسُلِ ﴿وَنَكْفُرُ بِبَعْضِ﴾ مِنْهُمْ ﴿وَيُرِيدُونَ أَنْ يُتَّخَذُوا بَيْنَ ذَلِكَ﴾ الْكُفْرَ وَالْإِيمَانَ ﴿سَبِيلًا﴾ طَرِيقًا يَذْهَبُونَ إِلَيْهِ